

Ī 3í 3ñòãðñòâî ĩ ñâ³òè ³ í àóèè,
ì ĩ êĭ ä³ òà ñĭ ĩ ðòó Óèðàĭ ě

Òãðĭ ĩ ĩ ³ëũñüèèè í àö³ĭ í àëũĭ èé
ãêĭ í ĩ ĩ ³÷ĭ èé óĭ ³ããðñèòãò

Ð ðèäè÷ĭ èé Óàèóëũòãò

Ī ÐÀÂĪ ²Í ÒÃËÃËÒÓÃËÛÍ Ĩ -
ÃËÀÑÍ Ĩ ÑÒ²

Ī ðàèòèèóĭ

Í àã÷àëũĭ èé ĩ ĩ ñ³áĭ èé
äëÿ ñòóããĭ ò³ã àèùèò
í àã÷àëũĭ èò çàèèàã³ã

Çà ðãããèò³ºþ ĩ . Á. ĩ ĩ ñèàèþè

Òãðĭ ĩ ĩ ³ëũ
Ãêĭ í ĩ ĩ ³÷ĭ à äóĭ èà ÒÍ ÁÓ
2011

Ðáóáí çáí ðè:

Ī ðèpè Ī . Ī . – ä.p.f., i ðī Óáñī ð, àèðáèøí ð
Í áóéí áī -áī ñè³áí í áī ³í ñòèðóóó ³í ðáèáèðóáèúí í ç
áèáñí í ñò³ Í àò³í í àèúí í ç; àèääáí ³; í ðááí áèð
Í áóé Óèðáçí è;

Ààèýí ðè÷ Ī . Ē. – ä.p.f., i ðī Óáñī ð, çáñóóí í èè
àèðáèøí ðá Í áóéí áī -áī ñè³áí í áī ³í ñòèðóóó í ðè-
ááðí í áī í ðááá ³í ³áí ðè³ í èðóáá Í àò³í í àèúí í ç;
áèääáí ³; í ðááí áèð Í áóé Óèðáçí è;

Àì èððèøèí Á. Ñ. – ä.p.f., áī óáí ð, çáñóóí í èè
áī èí àè Ááðæááí í ç; ñèðæáè ³í ðáèáèðóáèúí í ç;
áèáñí í ñò³ Óèðáçí è;

Áí àðónèè Ī . Ī . – ñóááý Áí ñí í ààðñùèí áī ñóáó
Óáðí í í ³èùñùèí í í áèáñó³.

Ī 68 Ī ðááí ³í ðáèáèðóáèúí í ç; áèáñí í ñò³. Ī ðáèðèèóí : Í áá÷àèúí èè
í Ī ñ³áí èè / ². Ð. Ēáèáòð, Í . Á. Ī í ñèáèpè, ². Á. Çáèóááá-Ēáèáòð,
Ð. Á. Bèóáí áñùèèè; çá ðáá. Í . Á. Ī í ñèáèpè. – Ðáðí í í ³èú: ÁĪ Ó
«Áèí í í ³÷ í à áóí èá ÓĪ ÁÓ», 2011. – 216 ñ.

Í áá÷àèúí èè í Ī ñ³áí èè í ³ááí òí áèáí èè ç ì áóí þ í ðī ááááí í ý í ðáèðè÷ èð
çáí ýòú àèý ñóóááí ó³á, ýè³ í áá÷àþòúñý çá í áí ðýí Ī Ī í ³ááí òí áèè «Ī ðááí »,
í ðè áèá÷áí í ³ áèñòèí è³í è «Ī ðááí ³í ðáèáèðóáèúí í ç; áèáñí í ñò³».

Óí ðáèðèèóí ³ áèèèáááí í í ðī áðáí ó èóðñó, í èáí è ñáí ³í áðñùèèð çáí ýòú,
ðáèí Ī áí áī ááí ó è³ðáðáðóðó áī èí æí í ç ðáí , ðáí àðèèð ³í áèá³áóáèúí èð
Í áóéí áī -áī ñè³áí èð çááááí ù òà Ī áóí àè÷ í ³ Ðáèí Ī áí áàò³; àèý çðí úí áī
áèè í áí í ý. Çí à÷ í èé í áñýá ó í áá÷àèúí Ī Ī ó í Ī ñ³áí èèð çáèí áþòú ñèðóáó³éí ³
çááááí í ý é ðáñòè, Ì Ī áī Ī Ī Ī í æá í í áí óááðè èóðñí ðááá ³í ðáèáèðóáèúí í ç;
áèáñí í ñò³.

*Ðáèí Ī áí áī ááí í áī áððéó
Á÷áí í þ ðááí þ Óáðí í í ³èùñùèí áī í àò³í í àèúí í áī
áèí í í ³÷ í í áī ó í ³áðñèðèðáðó
(í ðī ðī èí è ¹ 5 á³á 30. 03. 2011 ð.)*

ÇÌ ²ÑÒ

Í àðààì í àà	5
Ñòðóéóóðà çàé³éí áí áí éðááèóó àèñòèì é³í è «Í ðàáí ³í òáéáéóóàéúí í ; áéàñí í ñò³»	13
Ñòðóéóóðà í ðí àðàì è éóðño «Í ðàáí ³í òáéáéóóàéúí í ; áéàñí í ñò³»	15
ÒÀÌ À 1. Í í í yóoy òà çàááéúí à òàðàéóáðèñòèèà í ðàáà ³í òáéáéóóàéúí í ; áéàñí í ñò³	15
ÒÀÌ À 2. Ááðæàáí í -í ðàáí áá ðááóéþááí í ý ó ñòáð³ ³í òáéáéóóàéúí í ; áéàñí í ñò³	19
ÒÀÌ À 3. Ááòí ðñúéá í ðàáí	23
ÒÀÌ À 4. Ñóì ³æí ³ í ðàáà	29
ÒÀÌ À 5. Í ðàáí í à àéí áó³à òà éí ðèñí ó ì í ááéú	32
ÒÀÌ À 6. Í ðàáí í à í ðí ì èñéí àèé çðàçí è	35
ÒÀÌ À 7. Í ðàáí í à ðáó³í í àé³çàòí ðñúéó í ðí í í çèó³þ. Í óí ðí í à í ðàá í à éí ì í í í óááí í ý (óí í í áðàó³;) ³í òááðàéúí èó ì ³èðí ñòáì	38
ÒÀÌ À 8. Í ðàáí í à í í á³ ñí ððè ðí ñèéí òà í í ðí àè òáàðèí	41
ÒÀÌ À 9. Í ðàáí í à éí ì áðó³éí á (ó³òí í áá) í àéì áí óááí í ý òà í óí ðí í à í ðàá í à óí ðáí ááéúí ³ ì áðèè (çí àèè àéý óí ááð³á ³ í í ñéóá)	44
ÒÀÌ À 10. Í ðàáí í à çàçí à-áí í ý í í óí áæáí í ý óí ááðó	47
ÒÀÌ À 11. Ðááóéþááí í ý í í ðí àì è í ðàáà ³í òáéáéóóàéúí í ; áéàñí í ñò³ á³áí í ñéí , í í á'ýçáí èó ³ç áééí ðèñòáí í ýì éí ì í 'þòáðí í ; òáðí ³èè	50
ÒÀÌ À 12. Í ðàáí í à í áóéí áí -ðáðí ³-í ó ³í óí ðí àò³þ	53

ÒǺÌ À 13. Àí àí à³òí³ à³áí í ñèí è ó ñòǺò³ ³í òǺèǺèòòǺèúí í ÿ
 àèǺñí í ñò³ 56

ÒǺÌ À 14. Çàòèñò í ðǺǺǺ ³í òǺèǺèòòǺèúí í ÿ àèǺñí í ñò³ 60

ÒǺÌ À 15. Ì ³Ǻé àðí áí í -í ðǺǺí à³ àñí áèòè í òí ðí í è ³í òǺèǺèòòǺèúí í ÿ
 àèǺñí í ñò³. ĀñǺñǺ³òí ý í ðǺǺí ³çàò³ý ³í òǺèǺèòòǺèúí í ÿ àèǺñí í ñò³ (WIPO) ... 65

ÒǺÌ À 16. Ì ³Ǻé àðí áí à í òí ðí í à í ðí í èñèí áí ÿ àèǺñí í ñò³ 67

ÒǺÌ À 17. Ì ³Ǻé àðí áí à í òí ðí í à ààòí ðñúéí áí í ðǺǺǺ
 òà ñòí ³Ǻé èò í ðǺǺ 69

ÒǺÌ À 18. Ì ³Ǻé àðí áí í -í ðǺǺí à³ àñí áèòè í òí ðí í è çǺñí á³Ǻ
 ³í àèǺ³ǺòǺè³çàò³ ÿ ó-Ǻñí èè³Ǻ òèǺ³èúí í áí í áí ðí òó, òí ààð³Ǻ òà í í ñèóǺ 72

Í èǺí è í ðèòè÷í èò çǺí ýòù ç èóðñó
 «Í ðǺǺí ³í òǺèǺèòòǺèúí í ÿ àèǺñí í ñò³» 74

Í èòǺí í ý àèý èí í òðí èþ ð³Ǻí ý çí áí ù 78

Ñèòòòò³éí³ çǺǺǺǺí í ý áí í ðǺèòè÷í èò çǺí ýòù 83

ÒǺñòí à³ çǺǺǺǺí í ý àèý èí í òðí èþ ð³Ǻí ý çí áí ù 111

ÒǺí ð³ çǺǺǺǺí í ý àèý àí ðí áàò³ ÿ òǺí ðǺòè÷í èò çí áí ù
 ç èóðñó «Í ðǺǺí ³í òǺèǺèòòǺèúí í ÿ àèǺñí í ñò³» 144

ÒǺí òòèèǺ ³í àèǺ³ǺòǺèúí èò í àóéí áí -Ǻí ñè³Ǻí èò çǺǺǺǺí ù ñòóǺǺí ò³Ǻ 146

Ì àòí àè÷í³ ðǺéí ì áí ààò³ ÿ áí àèéí í áí í ý í àóéí áí -Ǻí ñè³Ǻí èò
 çǺǺǺǺí ù ñòóǺǺí ò³Ǻ 150

Ì àòí àè í ò³í þǺǺí í ý à í ðí òǺñ³ í ðí áǺǺǺí í ý èí í òðí èúí èò çàòí á³Ǻ ... 151

ÈðèòǺð³ ÿ í ò³í þǺǺí í ý çí áí ù 151

ØèǺèǺ í ò³í þǺǺí í ý 152

Í í ñòǺí í àè Í èǺí òí ó ĀǺðòí áí í áí ÑóǺó ÓèðǺ ÿ è 153

Āèí ñàð³é 191

Ï ÅÐÄÄÏ Ï ÅÄ

Å òí Ï ààò ñòð³ òí àí ðí çàèòèó í àòéí àí -òàòí³ ï Ï àí Ï ðí àðãño à ñó÷àní Ï Ï ó ñà³ò³³ ï òàèàèòàèúí à à³ÿéúí³ ñòú èðàèí è à ð³çí èò ñòàðòàò àòíí àí Ï àí³ Ï àòàð³àéúí Ï àí àèðíí àí èòòàà í àáòàà° ààààè³ à³éúøí àí çí à÷àí í ÿ. Óñ³ í Ï à³òí³ àí ñÿáí àí í ÿ à ñòàð³ í àòèè, è³òàðòàòðè, Ï èñòàòòàà, ó ðí çàèòèó í àòéí Ï ñòèèò³ àèñí èí òàòí í èí à³÷í èò àèðíí àí èòòà ÿàéÿðòú ñí àí þ ðàçòéúòàò òàí ð÷í ï à³ÿéúí Ï ñò³ èðàèí è ð³ ° Ï à°èòàí è ï òàèàèòàèúí Ï ï àèàní Ï ñò³.

Ðàçí Ï ð³ çòèí, ñàí à Ï Ï Ï ÿòÿ³ ï òàèàèòàèúí Ï ï àèàní Ï ñò³ à Óèðàÿí³ àéÿ àààòúí ò òàí ð÷èò Ï ðàò³áí èè³à, ó÷àí èò, ï ááí àð³à, àèí àò³áí èè³à, à³éí àèò èðààè çàèèøà°òòúñÿ «à³éí þ Ï èÿí Ï þ». Í àçí àí í ÿ èòò Ï èòáí ù çàààà° Ï àòàð³àéúí Ï ï øéí àè í à èèøà ï ï, à é ñòñí³ èúñòàò çàààéí Ï. Í ðí ñòèè Ï ðèèèà Ï Ï èàçò°, ÿéò ààèè÷àçí ó ðí èú à³à³àðà° ï òàèàèòàèúí à àèàní³ ñòú à àèí í Ï ð³ ðí çàèòèó èðàÿí. Óàè, ó ÑØÅ Ï àñÿ Ï ðí ààè³à çà Ï ñòáí í³ ðí èè ð³éúèè ààòí ðñúèèò Ï ðàà – ñèèàáí àí ï ÷àñòéí è ï òàèàèòàèúí Ï ï àèàní Ï ñò³ – çí à÷í Ï Ï àðààéúò° àèòí ðà à³à àèñí Ï ðòò Ï ðí àòèò³ ï ààòí Ï Ï à³éúí Ï ï ðí Ï èñéí àí ñò³.

Ó Ï àð³í à ññí òàáí í ÿ ÑÐÑÐ Ï ðàèòè÷í Ï àñÿ ï òàèàèòàèúí à àèàní³ ñòú, Ï ðéí àèí í³ à í àòéí àí -òàòí³ ï è ñòàð³, í àèàèàèà ààðèà³. Ó í àø ÷àñ èèèèþ÷í à Ï ðàáí ðí çí Ï ðÿàèàòèñÿ ðàçòéúòàòàí è ñàí ð³ ï òàèàèòàèúí Ï ï (òàí ð÷í ï) à³ÿéúí Ï ñò³ í àèàèòòú òàí ðòþ. Óàè, Èí Ï ñòèòòò³ÿ Óèðàÿí è Ï àðàààà÷à°: «Èí ááí Ï à° Ï ðàáí àí èí à³òè, èí ðèñòààòèñÿ³ ðí çí Ï ðÿàèàòèñÿ ñàí ð³ àèàní³ ñòþ, ðàçòéúòàòàí è ñàí ð³ ï òàèàèòàèúí Ï ï, òàí ð÷í ï à³ÿéúí Ï ñò³...». Ó çá'ÿçéò ç Ï àðàòí àí Ï Óèðàÿí è à³à Ï èáí Ï àí ï àèí í Ï èè àí ðéí èí àèò à³áí Ï ñéí ñòñí³ éúí³ à³áí Ï ñéí è, ùí ñèèàààèèñÿ ç Ï ðèáí àó Ï ðàà ï òàèàèòàèúí Ï ï àèàní Ï ñò³, Ï Ï ðààáòààèè í àà³éí Ï ï ðàáí àí ï Ï ðí ðí è. Ç'ÿàèèàñÿ í àí àò³áí³ ñòú ó ñòáí ðáí í³ í Ï àí àí çàèí í Ï ààñòàà Ï ðí çàòèñò ààòí ðñúèèò Ï ðàà, Ï ðàà Ï ðí Ï èñéí àí ï àèàní Ï ñò³, ðí çðí àéáí í³ ñèñòàí Ï ð³ èè í àí àòàð³àéúí èò àèòèà³à Ï³áí ðè° Ï ñòà, Ï àòáí³ çí³ à Ï ðéí èí àí í ÿ í àáí àðí ñí à³ñí Ï ï èí í èóðáí ò³, àèð³øáí í³³ ï øèò Ï èòáí ù, Ï Ï à'ÿçáí èò çç Ï ðàáí àí þ Ï ðí ðí í þ³ çàòèñòí Ï Ï ðàà í à ï òàèàèòàèúí ó àèàní³ ñòú.

Í èòáí í ÿ Ï ðí ðí è³ àèéí ðèñòàí í ÿ ï òàèàèòàèúí Ï ï àèàní Ï ñò³ à ñó÷àní èò òí Ï ààò Ï àðàòí àò àí ðéí èí àèò à³áí Ï ñéí Ï Ï ÷éí àðòú à³à³àðààòè ààààè³ ààèèèà³øð ðí èú ó èí Ï àðò³éí³ è, Ï³áí ðè° Ï í èòúèèè

³ aed̄ī áí è-³é ä³yëúí í ñò³ í ³äí ðe^oí ñòà òà òñòáí í à Óèðàíí è òñ³ò Òí ðí àèàñí í ñò³. Ç í àeyäò í à òà àñ³í , òòí çàeí à^oòüñý àáí áí òó^oòüñý áí í í ä³áí í áí ðí àò ä³yëúí í ñò³, í áí áð³áí í áí áí è³ ÷³òèí òyáeyòè ñí á³, Ùí òàèà³ í òàèàèòòàèúí à àèàñí³ñòù, ó ÷³í ó ù ñòóí³ñòù, yè áí í à í òí ðí í y^oòüñý á ñó-àñí í í ó ñá³ò³ é áí yèèò ñáðéí çí èò ì àòáð³àèúí èò àòðàò ì í æá í ðeçàáñòè í í ðóøáí í y^o ì ðàà.

Í ñí í áó í àà-àèúí í áí ì àòáð³àéò ñòáí í àeyòù í ðeààóí í -í ðàáí á³ àñí àèòè ðáàòéðááí í y^o ä³áí í ñèí ó ñòáð³ í òàèàèòòàèúí í ì àèàñí í ñò³ – «á³áí í ñèí è ð³áí í í ðàáí èò», yè³ í àèàæàòù áí í ðàáí áòà òèá³èúí í áí í ðààà. Ðàçí ì³ ç òèí , àèñòèí è³í à í òí í èð^o ³ ääyè³ á³áí í ñèí è «í³áí í ðyáèòàáí í y^o», Ùí^o í ðàáí áòí ì í òáè³-í í -í ðàáí áí áí ðáàòéð-ááí í y^o, çí èðáí à çà ó-àñòð ááðæááí èò í ðàáí á³ òí ðààèí í y^o ó ñòáð³ í òàèàèòòàèúí í ì àèàñí í ñò³.

Àèñòèí è³í à àèèð-à^o 18 òáí , yè³ ñèèàááí³ í à í ñí í á³ ÷èí í í áí çàeí í í àááñòàà Óèðàíí è òà ì³ æá áðí áí í -í ðàáí àèò àèò³à ç òðàòó-ááí í y^o í ñí í áí èò òáí ðáòèèí -í áòí áí èí á³-í èò í³ áòí á³à Ùí áí àèà-áí í y^o í ñòèòòóò í ðààà³ í òàèàèòòàèúí í ì àèàñí í ñò³, àeðí áeáí èò á³ò-èçí yí í ð í à çàðòá³æí í ð í ðàáí áí ð í áóeí ð.

Í áðøà òáí à ì à^o çáààèúí èé òàðàèòáð³ í òí í èð^o í èòáí í y^o, Ùí ñòí ñòðòüñý àeçí à-áí í y^o í í y^oòy òà çí à-áí í y^o í ðààà³ í òàèàèòòàèúí í ì àèàñí í ñò³, èí áí ñèñòáí è òà ì³ ñòy ó ñèñòáí³ í ðààà Óèðàíí è, æáðáè í ðàáí áí áí ðáàòéðááí í y^o ó ñòáð³ í òàèàèòòàèúí í ì àèàñí í ñò³.

Í àñòí í³ òðè òáí è í ðèñáy-áí³ ááðæááí í -í ðàáí áí ì ò ðáàòéð-ááí í ð ó ñòáð³ í òàèàèòòàèúí í ì àèàñí í ñò³ òà í ðàáí á³é í òí ðí í³ áàòí ðñúeí áí í ðààà òà ñòí³ æáí èò í ðàà.

Çí à-í à ÷àñòèí à èóðñó í áðáááà-à^o àèà-áí í y^o í èòáí ù í òí ðí í è í ðàà í à ðáçòèùòàòè òáí ð-í ì ä³yëúí í ñò³ ó ààèòç³ í áóèè³ òáðí³èè (í ðí ì èñèí àà àèàñí³ñòù). Í òí í èððòüñý òàè³ í ñí í áí³ í ñòèòòòè í ðààà í ðí ì èñèí áí ì àèàñí í ñò³, yè í ðàáí í à àèí áð³à, èí ðèñí ó ì í áàèù, í ðí ì èñèí àèé çðàçí è, ðàò³í í àè³çàòí ðñúeó í ðí í í çèò³ð, ñàèàèò³éí³ áí ñyáí áí í y^o, òí í í áðàò³í³ í òààðàèúí èò ì³ èðí ñòáí , í áóeí áí -òáðí³-í ó³ í òí ðí àò³ð.

Áòðòèèàèé ðí çàèòí è³ í òí ðí àò³éí èò òáðí í èí á³é çòí í àèð^o í í òáááò à çáááçí á-áí í í òí ðí í è í ðàà³ í òàèàèòòàèúí í ì àèàñí í ñò³ á í ðí òáñ³ àeéí ðèñòáí í y^o èí ì í 'ðòáðí í ì òáðí³èè. Í ðè àèà-áí í³ ò³ò òáí è í áðáááà-à^oòüñý àèà-áí í y^o í í àèò ì³ æá áðí áí èò áí áí áí ð³à, ááí³-í³ ñòðàòèáí³ óóí èò³í yèèò àeéí í ó^o Áí²Á, Ùí áí áðáàòéðááí í y^o í èòáí í y^o í òí ðí í è í ðàà í à í á^oèòè³ í òàèàèòòàèúí í ì àèàñí í ñò³ ó ì áðáæ³ í òáðí àò.

Í àñòí í³ òáí è í áðáááà-àðòù àèà-áí í y^o çàñí á³á³ í àèá³áóàè³çàò³í ó-àñí èè³à òèá³èúí í áí í áí ðí òó, òí áàð³à òà í í ñèòá, à òàeí æ³òí ùí ì

ðī ē³ ó çà³ēnī áí í³ í ðī óāñó āí nī í ààðpāáí í ý òà āí òðēì áí í³ í ðī
āí áðī nī āñī í ÿ ēí í éóðáí ò³.

Āí āí ā³ðí³ ā³áí í nēí è ó ñóāð³³ í òāēāēóóàēúí í ÿ āēāñí í ñó³ ó í ðī āðāí³
éóðñó í āðāāāā+áí³ í éðāí í þ òāí í þ äēý ðí çāēýáó, ùí àà° çí í áó
ñóóāáí òāí çāí áóòē çí áí í ý í ðī í àēáóāēòēáí³ ðā ðí çí í ðýāæáí í ý
í ðāāāí è³ í òāēāēóóàēúí í ÿ āēāñí í ñó³.

Óñ³ í í àāēúø³ òāí è ñóí ñóþòúñý àēā+áí í ý í³ æí áðī áí í -í ðāāí áí ÿ
í òí ðí í è í ðāā í à í á'°èòē³ í òāēāēóóàēúí í ÿ āēāñí í ñó³.

Í³ñēý àēā+áí í ý āēñòēí ē³í è ñóóāáí òē í í æéí í³ çí àòē:

- àèçí à+áí í ý í í ýòòý òà çāāāēúí ó òāðāēóáðēñòēó í ðāāā
³í òāēāēóóàēúí í ÿ āēāñí í ñó³;
- í nī í áí³ āñí àēòē āāðæāáí í -í ðāāí áí āí ðāāòēþāáí í ý ó ñóāð³
³í òāēāēóóàēúí í ÿ āēāñí í ñó³;
- í nī í áí³ çāñāāē āāðí ðñúēí āí í ðāāā òà ñóí³ æí èó í ðāā;
- í ðāāí āā ðāāòēþāáí í ý í ðāāā í à æéí áð³ā òà ēí ðēñí ó í í āāēú,
í ðí ì ēñēí àēé çðāçí è òà ðāó³ í æ³çāðí ðñúéó í ðí í í çèó³þ;
- àēóóàēúí³ āñí àēòē í òí ðí í è í ðāā í à òí í í āðāó³³ í òāāðāēúí èó
ì³ēðí ñóāí ;
- í ðāāí í à í í á³ nī ðòē ðí nēēí òà í í ðí àē òāāðēí ;
- àèçí à+áí í ý í í ýòòý³ í ðāāí āā ðāāòēþāáí í ý í ðāāā í à
ēí í āðó³éí á (ó³ðí í āā) í æéí áí óāáí í ý òà í ðāāā í à òí ðāí áāēúí³
í āðēē (çí áēē äēý òí āāð³ā³ í í ñēóā), à òāēí æ í ðāāā í à
çāçí à+áí í ý í í òí ææáí í ý òí āāðó;
- ðāāòēþāáí í ý í ðí àì è í ðāāā³ í òāēāēóóàēúí í ÿ āēāñí í ñó³
ā³áí í nēí, í í á'ýçāí èó³ ç æéí ðēñòāí í ýì ēí í í 'þòāðí í ÿ òāí³èē;
- àèçí à+áí í ý í í ýòòý í ðāāā í à í áóéí āí -òāóí³+í ó³ í òí ðí àó³þ;
- àēóóàēúí³ āñí àēòē āí āí ā³ðí èó ā³áí í nēí ó ñóāð³³ í òāēāēóó-
àēúí í ÿ āēāñí í ñó³;
- àèçí à+áí í ý í í ýòòý óí ðí òà ñí í nī á³ā çāòēñóó í ðāāā³ í òāēāēó-
óóàēúí í ÿ āēāñí í ñó³;
- í³ æí áðī áí í -í ðāāí á³ āñí àēòē í òí ðí í è³ í òāēāēóóàēúí í ÿ
āēāñí í ñó³.

Ñóóāáí òē í í æéí í³ àì³òē:

- àèçí à+àòē, ýēēí è³ í ñòēòóòāì è³ í í ðí àì è í ðāāā³ í òāēāēóó-
àēúí í ÿ āēāñí í ñó³ í òí ðí í ý³òúñý ēí í éðāðí èé ðāçóéúòàò
òāí ð+í ÿ ä³yēúí í ñó³;
- àèð³ðóāàòē í ðāēòē+³ çāāā+³.

Í aa+æuí eé í í n̄áí eé n̄òòéòóóí í í í áóáí ááí eé ááí í ááí í áí í áóí áí eí á³+í eó³ í áóí æe+í eó çàñàà, ç óðàóóááí í ýí í ðàáí çàñòí n̄í á-í í ÷ í ðàéòéèè á n̄óáð³ í óàèáéòóáéúí í ÷ àèañí í n̄ó³. Çàñòí n̄óááí í ý eí áí àànòú çì í áó n̄óí ðí óáàòè ó n̄òááí ò³á n̄òàè³ óáí ðàòe+í³ çí áí í ý òà áí³ í ý í áóéí áí çàñòí n̄í áóáàòè í í ðí è í ðàáá³ í óàèáéòóáéúí í ÷ àèañí í n̄ó³ áí eí í eðáóí eò æèòò°àèò í áñòáàeí .

Í ðàáí³ çàò³y çáí yòú í à í n̄í í á³ çáí ðí í í í ááí í áí í ðàéòéèéí ó àànòú çì í áó n̄òááí òáí nàí í n̄óéí í çá³éñí þáàòè í í øóé³ á³æðèòòy í í àèò çí áí ú í ðè àeð³øáí í³ í eòáí ú í ðí áéáí í í áí óàðàèòáðó. Çàñòí n̄óááí í ý óáí ð+eò çàáááí ù n̄óáí ðþ° óí í àè àèy ðí çàèòéò ó n̄òááí ò³á áí³ í ý òà í áàe+í è eèañèò³eóáàòè òà óçàáàéúí þáàòè àèa+áí eé ì àòáð³àé, çàñòí n̄í áóáàòè í í ð³áí ý í ý, ðí áèòè àèñí í àèè, à òàéí æ áàáàòè á³áí í á³áí³ í ò³í èè ù í áí í ðàáí í³ ðí í n̄ó³ +è í áí ðàáí í³ ðí í n̄ó³ þðèàe+í eò á³é ó eí í eðáóí eò í ðí áéáí í eò n̄eòóáò³yò.

Í òí æ, í ðí í í í í ááí³ í áóí æe+í³ àèàç³àèè òà çàáááí í ý òúí áí í áa+æuí í áí í í n̄áí eèa áàáòú çì í áó:

- ³í óáí n̄eò³eóáàòè í áa+æuí eé í ðí óáñ³ í³ áàèúèòè yé³nòú í áàe+í è òà óí³ í ú ó í eòáí í ýò í ðàáá³ í óàèáéòóáéúí í ÷ àèañí í n̄ó³;
- áóòè ì àèñèì àeúí í í á³çí áí èí ó çàéí í í áàáñòá³ ù í áí í ðàáí áí ÷ í òí ðí í è í ðàáá³ í óàèáéòóáéúí í ÷ àèañí í n̄ó³ òà ðí çòí³ í³ çì³ n̄óò í ðàáí áí ÷ eóèuóòðè;
- çàááçí á+óáàòè í³çí áàáéúí³ í í ððáàè n̄óááí ò³á;
- n̄eñòáí àòeçóáàòè é eèañèò³eóáàòè í áa+æuí eé ì àòáð³àé ç eóðñó «Í ðàáí³ í óàèáéòóáéúí í ÷ àèañí í n̄ó³»;
- eí í ððí eþáàòè çàñáí °í í ý í áa+æuí í áí ì àòáð³àéò òà áí eèáàòè í á àeéí ð³í áí í ý í ááí e³e³a³ óí óúáí ú ó òúí ì ó í ðí óáñ³.

Í áa+æuí eé í ðí óáñ³ ç àèa+áí í ý eóðñó «Í ðàáí³ í óàèáéòóáéúí í ÷ àèañí í n̄ó³» çá³éñí þ°òúñy ó òàèèò òí ðí áó:

- í áa+æuí³ çáí yòòy (éáèò³, í ðàéòe+í³ òà n̄áí³ í àðñúé³ çáí yòòy, eí í n̄eúòàò³);
- àeéí í áí í ý³ í àèa³áóáéúí eò í áóéí áí -áí n̄e³áí eò çàáááí ú;
- n̄àí í n̄óéí à ðí áí òà n̄òááí ò³á;
- eí í ððí eúí³ çàòí àè.

Eáèò³eí³ çáí yòòy – yé í áí à ç í n̄í í áí eò òí ðí í ðí ááááí í ý í áa+æuí eó çáí yòú – í ðeçí á+áí³ àèy çàñáí °í í ý óáí ðàòe+í í áí ì àòáð³àéò. Óáí àòeèa eóðñó eáèò³é, à òàéí æ í áñyá eáèò³eí³ áí ì àòáð³àéò àèçí á+á°òúñy á ì áæáò ðí áí +í ÷ í áa+æuí í ÷ í ðí áðáí è áí eóðñó.

Í áòà eáèò³; – ðí çèðèòè í n̄í í áí³ í í eí æáí í ý òáí è, áí n̄yáí áí í ý í áóèè, ç³yñóáàòè í áàèð³øáí³ í ðí áéáí è, óçàáàéúí eòè áí n̄á³á ðí áí òè,

ààòè ðàéí ì áí ààò³ ùí áí àèéí ðèñòàí í ý ñíí í áí èò àèñí í àè³à çà òàì àì è í à í ðàèòè÷í èò çàí ýòòýð.

Èàéò³ý ç èóðñó «Í ðàáí ³í òàèàèòòàèùí í ÿ àèàñí í ñò³» ì à° í à ì àò³ í àáòòòý í í àèò çí áí ù ³ì ³ñòèòù òàè³ àèàì áí òè:

1. Āñòóí, àà àà°òùñý ì í òèààò³ý í àà÷áí í ý, ÷³èà òí ðì óéþááí í ý òàì è èàéò³ òà í í ñòàí í àèà çàáááí í ý.

2. Āèèèáááí í ý à èí ã³÷í³é ì í ñè³áí áí í ñò³ í èðàì èò ÷ñòèí èàéò³ÿ.

3. Āèñí í àèè, ùí àáþòù çí í áó ñí ñèèèèè èàéò³þ çàááèí ì ³àèçí à÷èòè ñí í áí ó³ááþ.

4. Èí í èðáóí á çàáááí í ý í à ñàì í ñò³éí ó ðí áí òó.

5. Ā³áí í ã³á³ í à çàí èòáí í ý.

Èàéò³éí ³çàáááí í ý ç èóðñó ã³áí í ã³ááþòù òàèèì àèì í ààì :

- àèñí èèé òáí ðàòè÷í èé ð³ááí ù ³í òí ðì àò³ÿ, ì í ñèèáí í ý í à çàèí í í àáá÷³ òà í í ðì àòèáí³ àèòè;
- ðí çèðèòòý í áóéí àèò çàñàà èóðñó;
- çá'ýçí è òáí ð³ ç í ðàèòèèí þ, çí ñáðááæáí í ý óááàè ñòóááí ò³á í à í èòáí í ýò, ý³ àèð³óþòùñý ó ñá³òè³ ñó÷áñí èò àèì í á;
- ðàéí ì áí ààò³ ùí áí ì í àèèàéáí í áí ñàì í ñò³éí í áí àèá÷áí í ý òàì , í áí áó³áí èò àèý ì ðàèòè÷í í ÿ ðí áí òè.

Èàéò³ÿ ì í æòòù áóòè ð³çí èò àèá³á, ñáðáá ýèò ì í áí à í àçáàòè:

- áñòóí í ó;
- òàì àòè÷í ó;
- í àèýáí áó;
- ³í òí ðì àò³éí ó;
- ì ³áñòí èí áó (çàèéþ÷í ó);
- èí ì í èàèñí ó.

Çàèááí í ã³à ì áòí ã³á àèèèàáó í àá÷àèùí í áí ì àòáð³àéò èàéò³ ùí áí í ðàáá ³í òàèàèòòàèùí í ÿ àèàñí í ñò³ ì í ã³èýþòùñý í à ì í í í èí ã³÷í³, ³í òí ðì àò³éí í -í ðì àèàì í³, ì ðì àèàì í³, èàéò³ÿ-ááñ³àè òà ³í .

Í ðàèòè÷í á çàí ýòòý – òí ðì à í àá÷àèùí í áí çàí ýòòý, ì ðè ýè³é àèèèàáá÷ í ðááí³çó° áàòàèùí èè ðí çàèýá ñòóááí òàì è í èðàì èò òáí ðàòè÷í èò ì í èí æáí ù í àá÷àèùí í ÿ àèñòèí è³í è òà òí ðì ó° áí ³í ý³ í ààè÷èè ÿòí ùí áí ì ðàèòè÷í í áí çàñòí ñòááí í ý òèýòí ì ³í àèá³áòàèùí í áí àèéí í áí í ý ñòóááí òí ì ã³áí í ã³áí í áí ñòí ðì óèùí ááí èò çàáááí ù.

Í áóéí áí -í àáááí ã³÷í³ èé ì ðàò³áí èè, ýéí ì ó áí ðó÷áí í ì ðì ááááí í ý ì ðàèòè÷í èò çàí ýòù, çà ì í áí áæáí í ýì ³ç èàéòí ðí ì í àá÷àèùí í ÿ àèñòèí è³í è çàá÷áñí í áí òó° í áí áó³áí èé ì áòí àè÷í èé ì àòáð³àè – òáñòè àèý àèýáèáí í ý ð³áí ý í áí èí á³í í ý ã³áí í ã³áí èì è òáí ðàòè÷í èì è ì í èí æáí í ýì è, í àá³ð çàáááí ù ð³çí í áí ñòóí áí ý ñèèááí í ñò³.

Í ní í áí èì è çàáááí í ýì è ì ðàèòè÷í èð çáí ýòù °:

– í ì áèèáèáí í ý òà òòí ÷í áí í ý çí áí ù, çáí áóòèò í à èàèö³ýò ³ á ì ðí òáñ³ ñàì í ñò³éí í ì ðí áí òè;

– òí ðí òááí í ý ³í òàèèòòàèüí èò í áàè÷í è ³ áì ³í ù ì èáí òááí í ý, áí àè³çò é òçàáàèüí áí ù, í ì áí òááí í ý í áàè÷í è ì ðááí ³çàò³; ì ðí òáñ³éí í ì á³ýèüí í ñò³;

– í áèí ì è÷áí í ý ì áðáèí í í áí áí ñá³áò àèð³ðáí í ý ì ðí áéàì í èò ñèòòáò³é òà çàáááí ù ð³çí í áí ñòòí áí ý ñèèááí í ñò³.

Í ðàèòè÷í á çáí ýòý áèèþ÷á° ì ðí ááááí í ý ì ì áðááí ùí áí èí í òðí èþ çí áí ù, òí ³í ù ³ í áàè÷í è èòò, òòí í áá÷á°òóñý, í ì ñòáí í áéò çàáàèüí í ì ðí áéàì è àèèèááá÷áì òà ì ì í ááí áí ðáí í ý, ðí çá'ýçòááí í ý èí í òðí èüí èò çàáááí ù, ìòí þ ì áðáá³ðéò é ì ò³í þááí í ý.

Í ³á ÷áñ ì ðí ááááí í ý ì ðàèòè÷í í áí çáí ýòý í áá÷áèüí à áðòí à çà í áí áó³áí í ñò³ ì í áá áóòè ì í á³éáí à í à í ³ááðòí è.

Ñàì ³í áðñüè³ çáí ýòý òí ðí òþòù áí ñè³áí èòüèèè í ³áò³á áí áèá÷áí í ý í áá÷áèüí í áí ì áðáð³áéò. Òá áèá í áá÷áèüí í áí çáí ýòý, í ³á ÷áñ ýéí áí àèèèááá÷á ì ðááí ³çí áó° áèñèò³þ í ááèí èí ì ì í áðááí ùí áèçí á÷áí í ì òáì è, áí ýéí; áñ³ ñòóááí òè áí òóþòù òáçè àèñòòí ³á í à í ³áñòáá³ ³í áèá³áóáèüí í áèéí í áí èò çàáááí ù.

Ñàì ³í áðñüè³ çáí ýòý ì ðí áí áýòóñý ç í ní í áí èò³ í áéá³èüð ñèèááí èò ì èòáí ù (òáì , ðí çá³é³á) ì ðí áðáì è í áá÷áèüí í ì áèñòèí è³í è.

Í ní í áí á çàáááí í ý ñàì ³í áðñüèèò çáí ýòù – ì ì áèèáèèè ³çàèð³í èòè çí áí í ý, í ááðáèí³ ñòóááí òáì è í à èàèö³; òà á ì ðí òáñ³ ñàì í ñò³éí í ì ðí áí òè í áá í áá÷áèüí í þ ³ í áóèí áí þ è³ðáðáòòðí þ, ì ðèùáí èòè ì ì í ááè÷èè ì ì øòèò, òçàáàèüí áí í ý, èðèèè÷í í áí áí áè³çò í áá÷áèüí í áí ì ááð³áéò, òí ³í í ý áèñòáàðè ³ çàðèùáðè ñáí ì ì í áéýáè ç ì èòáí ù, ùí ðí çáèýááþòóñý.

Áéý ýé³ñí í ì í ³ááí òí áèè ñòóááí ò³á áí ñàì ³í áðñüèèò çáí ýòù í à èàòááð³ ðí çðí áéýþòù ì èáí è ñàì ³í áðñüèèò çáí ýòù òà çàáááí í ý áéý ñàì í ñò³éí í ì í ³ááí òí áèè. Ò³ ì áðáð³áèè áèááþòù òèì , òòí í áá÷á°òóñý, áí ì ì ÷áðéò áèá÷áí í ý á³áí í á³áí í ì òáì è í áá÷áèüí í ì áèñòèí è³í è.

Í á èí áèí ì ò ñàì ³í áðñüèí ì ò çáí ýòù³ áèèèááá÷á ì ò³í þ° ì ³ááí òí áéáí³ ñòóááí òáì è òáçè áí ì ì á³ááè ÷è ³í áèá³áóáèüí èò ðí á³ò, ìòí³ áèñòòí è, áèòèáí³ñòù ò áèñèò³; áì ³í í ý òí ðí òéþáàðè òà á³áñòí þáàðè ñáí þ ì ì çèò³þ òí ùí .

Èí í ñóèùòáò³ý – òí ðí à í áá÷áèüí í áí çáí ýòý, ì ðè ýé³é ñòóááí ò ì òðèì °° á³áí í á³á³ á³á áèèèááá÷á à í à èí í èðáðí³ çáí èòáí í ý ááí ì ì ýñí áí í ý ì ááí èò òáí ðàèòè÷í èò ì ì èí áèáí ù ÷è áñí áèò³á ìòí ùí áí ì ðàèòè÷í í áí çáñòí ñòááí í ý.

Étí í nóëüòàò³ý ì í æá áóòè ³í àèá³áóàèüí í þ àáí í ðí áí àèòèñý àëý áðóí è nóáááí ð³á, çàèáæí í á³á òí áí , ÷è àèèèááá÷ èí í nóëüòóº nóáááí ð³á ç í èòáí ü, í í á³ýçáí èò ³ç àèèí í áí í ýì ³í àèá³áóàèüí èò çááááí ü, ÷è ç òáí ðáðè÷ í èò í èòáí ü í áá÷àèüí í ÿ àèñòèí è³í è.

Í áñýá ÷áñó, á³áááááí èè àèèèááá÷áá³ àëý í ðí ááááí í ý èí í nóëüòàò³é ç èí í èðáðí í ÿ àèñòèí è³í è, àèçí à÷áºòuñý í áá÷àèüí èì í èáí í í .

²í àèá³áóàèüí ³ í áóèí áí -áí ñè³áí ³ çááááí í ý (²Í ÄÇ) ç àèñ-òèí è³í è «Í ðááí ³í òáèáèòóàèüí í ÿ àèáñí í ñò³» àèáàþòuñý nóáááí òáì ó óáðì ³í è, í áðáááá÷áí³ àèüèì í áá÷àèüí èì çàèèááí í .²í àèá³áóàèüí ³ çááááí í ý àèèí í óþòuñý nóáááí òí ì ñàì í ñò³éí í í ðè èí í nóëüòóááí í³ ç àèèèááá÷áí . Áí í òèáþòuñý àèí ááèè àèèí í áí í ý èí í í èáèñí í ÿ òáì àðèèè è³èüèí í à nóáááí òáì è.

Àèèí í áí í ý ²Í ÄÇ º àèáí í í í çááóàèòí ðí í ÿ ðí áí òè nóáááí òá í áá÷àèüí í áí ÷è í áá÷àèüí í -áí ñè³áí èòuèí áí òáðáèòóáðó, ýèá àèèí ðèñòí áóºòuñý á í ðí òáñ³ àèá÷áí í ý í ðí áðáì í í áí í àòáð³àèó í áá÷àèüí í áí èóðño, ³º áí áí í ÷áñ í èðáì èì çàè³éí àèì í í áóèáì ³ç àèñòèí è³í è.

Ñàì í ñò³éí á ðí áí òá nóáááí òá º í ñí í áí èì çáñí áí í í áí èí á³í í ý í áá÷àèüí èì í àòáð³àèí í ó ÷áñ, á³èüí èè á³á í áí á³ýçèí àèó í áá÷àèüí èò çáí ýò.

Í áá÷àèüí èè ÷áñ, á³áááááí èè àëý ñàì í ñò³éí í ÿ ðí áí òè nóáááí òá, ðáàèáì áí óºòuñý ðí áí ÷èì í áá÷àèüí èì í èáí í í . Çì ³ño ñàì í ñò³éí í ÿ ðí áí òè nóáááí òá í áá àèñòèí è³í í þ «Í ðááí ³í òáèáèòóàèüí í ÿ àèáñí í ñò³» àèçí à÷áºòuñý í áá÷àèüí í þ í ðí áðáì í þ àèñòèí è³í è, ì áðí àè÷í èì èì àòáð³àèáì è, çááááí í ýì è òá àèáç³àèáì è àèèèááá÷á.

Ñàì í ñò³éí á ðí áí òá nóáááí òá çáááçí á÷ºòuñý ñèñòáì í þ í á-á÷àèüí í -ì áðí àè÷í èò çáñí á³á, í áðáááá÷áí èò àëý àèá÷áí í ý èí í èðáðí í ÿ í áá÷àèüí í ÿ àèñòèí è³í è: í³áðó÷í èè, í áá÷àèüí ³ òá ì áðí àè÷í ³í í ñ³áí èèè, èí í ñí àèò èáèó³é àèèèááá÷á, í ðáèòèèòí òí üí .

Í áðí àè÷í ³í í àòáð³àèè àëý ñàì í ñò³éí í ÿ ðí áí òè nóáááí ð³á í áðáá-áá÷áþòü ì í æèèá³òu í ðí ááááí í ý ñàì í èí í òðí èþ ç áí èò nóáááí òá.

Éí í òðí èüí ³ çáðí àè àèèþ÷áþòü í í òí ÷í èè òá í³áñòí èí àèè èí í òðí èü.

Í í òí ÷í èè èí í òðí èü çá³èñí þºòuñý í³á ÷áñ í ðí ááááí í ý í ðáè-òè÷í èò, èááí ðáðí ðí èò òá ñàì ³í áðñüèèó çáí ýò ³ í áº í á ì áð³ í áðáá³ðèó ð³áí ý í³ááí òí àèáí í ñò³ nóáááí òá áí àèèí í áí í ý èí í èðáðí í ÿ ðí áí òè. Òí ðí á í ðí ááááí í ý í òí ÷í èí èí í òðí èþ í³á ÷áñ í áá÷àèüí èò çáí ýò³ ñèñòáì á í ò³í þááí í ý ð³áí ý çí áí ü àèçí à÷áþòuñý èáòááðí þ.

Í ʹañoi éi aèé éi í òðí eü í ðí aí àèòüñý ç ì àòí þ í öʹí èè ðáçóèüòàðʹa í àa+áí í ý í à í ááí í ì ó í ñáʹóí üí ì ó (éàèèʹóʹèàòʹéí í ì ó) ðʹaíʹ ááí í à í èðáì èò éí aí çàááðøáí èò áðàí àð.

Í ðè àèa+áí íʹ áèñòèí èʹí è «Í ðàáí ʹí òáèáèòòáèüí í ç àèañí í ñòʹ», ç ì àòí þ ýèñí í aí éi í òðí èþ òà í öʹí þááí í ý òáí ðáðè+í èò ʹí ðáèòè+í èò ç í áí ü, í ááóòèò óí ʹí ü ʹ í ààè+í è ñòóááí òʹá, aí ðí ááàæáí í éí ì í èáèñ éí í òðí eüí èò çàòí áʹa. Áèaçaí èé éí ì í èáèñ í ðí aí àèòüñý í à í ñí í áʹ í í í áðááí üí àèçí à+áí í aí í í èáí ó çàèʹéí àèò í í áóéʹa. Í í áóéáì ááàæàʹòüñý éí áʹ+í à çàááðøáí à +añòéí à òáí ðáðè+í í òà í ðáèòè+í í í ðáòüí ááí í aí ñòóááí òí ì í àa+àèüí í aí ì àðáðʹàèò ç í èðáì í ç òáì è +è áðóí è òáì .

Ñòóááí ò ááàæàʹòüñý áí í óüáí èì aí ñáì áñòðí aí aí éi í òðí èþ ç í àa+àèüí í ç àèñòèí èʹí è «Í ðàáí ʹí òáèáèòòáèüí í ç àèañí í ñòʹ», ýèüí áʹí àèéí í àà áñʹ àèàè ðí áʹò, í áðáááa+áí ʹ í àa+àèüí èì í í èáí í ì í à ñáì áñòð ç öʹó ç í àa+àèüí í ç àèñòèí èʹí è.